

Joseph HAYDN (1732-1809):

Orlando paladino

dramma eroicomico

Libretto: Nunziato Porta

1782

Hob. XXVIII:11

PERSONAGGI

Angelica	regina del Cattai
Rodomonte	re di Barbaria
Orlando	paladino di Francia
Medoro	amante di Angelica
Eurilla	pastorella
Licone	padre di Eurilla
Pasquale	scudiero d'Orlando
Alcina	maga
Caronte	

La scena si finge in un'isola nel mare Indo.

1. Sinfonia

ATTO PRIMO

SCENA I

Campagna montuosa

EURILLA *seduta con diverse pastorelle che lavorano, poi LICONE, indi RODOMONTE con seguito di saraceni*

2. Introduzione

EURILLA

Il lavorar l'è pur la brutta cosa,
e lavorar bisogna tutto il giorno.
Questa vita mi sembra assai noiosa,
vedermi sempre a questi colli intorno.
Pur chi sa com'anderà...
(*in questo viene interrotta da Licone affannato*)

LICONE

Figlia cara, ch'ho veduto!

EURILLA

Cosa mai?

LICONE

Aiuto, aiuto!
Scappa, fuggi!

Joseph HAYDN (1732-1809):

Orlando lovag

heroikomikus dráma

Szövegkönyv: Nunziato Porta

1782

Hob. XXVIII:11

SZEREPLŐK

Angelica	Cattai királynője
Rodomonte	Barbária királya
Orlando	francia lovag
Medoro	Angelica szerelmese
Eurilla	pásztorlány
Licone	pásztor, Eurilla apja
Pasquale	Orlando fegyverhordozója
Alcina	varázslónő
Kharón	

A színpadkép egy szigetet ábrázol az Indiai tengerben.

1. Nyitány

ELSŐ FELVONÁS

I. JELENET

Hegyvidék táj

EURILLA *más pásztorlányokkal együtt dolgozik, majd LICONE, később RODOMONTE szaracénok kíséretében*

2. Bevezető

EURILLA

Dolgozni nagyon kellemetlen dolog,
és bizony dolgozni kell egész álló nap.
Ez az élet nekem nagyon unalmasnak tűnik,
mindig ugyanazokat a dombokat látni.
Bár ki tudja, mi lesz...
(*gondolatát a kifulladt Licone szakítja meg*)

LICONE

Drága leányom, mit láttam!

EURILLA

Mit?

LICONE

Segítség, segítség!
Menekülj, fuss!

EURILLA
Che sarà?

LICONE
Mira là per la collina
quel guerrier che s'avvicina!

EURILLA
Ah, fuggiam!

LICONE
Ma dove?

EURILLA
Oh, Dio...

EURILLA, LICONE
Evitarlo non poss'io.
Ah, di noi che mai sarà?

RODOMONTE
Alto là! Nessun si muova!
Sono offeso e son sdegnato,
sfido gli astri e sfido il fato
a volermi contrastar.

EURILLA, LICONE
Son rimasto/rimasta senza fiato,
e non posso più parlar.

RODOMONTE
Zitti tutti, e rispondete
a quel tanto che dirò,
e se il vero non direte,
ambedue v'ucciderò!

EURILLA, LICONE
Che spavento! Che timore!
Gela il sangue, batte il core,
e mi vieta il respirar.

RODOMONTE
Già lo sdegno nel mio core
vieppiù accresce il mio furore,
e mi fa prevaricar.

3. Recitativo
RODOMONTE
Presto, rispondi, indegno,
è qui passato un paladin di Francia?
O ti do cento calci nella pancia!

EURILLA
Mi történt?

LICONE
Nézd csak ott a dombon
azt a harcost, aki közeledik!

EURILLA
Ah, meneküljünk!

LICONE
De hova?

EURILLA
Ó, istenem...

EURILLA, LICONE
Nem tudjuk elkerülni.
Ah, mi lesz most velünk?

RODOMONTE
Megálljatok! Senki ne mozduljon!
Megsértettek és dühös vagyok,
kihívom a sorsot, kihívom végzetemet,
mert ellenem szegültek.

EURILLA, LICONE
Eláll a lélegzetem,
meg sem bírok szólalni.

RODOMONTE
Csend legyen és feleljetek
arra, amit mondok,
és ha nem mondtok igazat,
mindkettőtöket megöllek!

EURILLA, LICONE
Micsoda rettenet! Micsoda félelem!
Megfagy a vérem, dobog a szívem,
és nem kapok levegőt.

RODOMONTE
Szívemben a harag
tovább gerjeszti dühömet,
és nem állok jól magamért.

3. Recitativo
RODOMONTE
Felelj azonnal, alávaló,
járt itt egy francia lovag?
Vagy mindjárt kapsz száz rúgást a hasadba!

LICONE
Sappiate...

EURILLA
...che qui giunser poc' anzi,
raminghi e fuggitivi...

LICONE
...due personaggi illustri...

RODOMONTE
Palesate chi sono!

EURILLA
Mio signor, non vorrei...

RODOMONTE
Chi son costoro?

EURILLA
Angelica e Medoro.

RODOMONTE
Angelica dov'è? Che fa? Che dice?
Che pensa? Che ragiona?

EURILLA
Il sol Medoro
è l'unico pensier della regina.
Passa seco li giorni in tenerezza,
e le si scopre in viso l'allegrezza.

4. Aria

EURILLA
Ah, se dire io vi potessi
l'occhiate e i dolci amplessi,
certi sguardi amorosetti,
che fan proprio innamorar!

Oh, caretti quei vezzetti
quelle smanie, quei sospiri!
Quelle smorfie, quei deliri
mi fan proprio giubilar!
(parte)

SCENA II
RODOMONTE e LICONE

5. Recitativo

RODOMONTE
Non perdiamo più tempo,
si vada a ritrovar, tu mi precedi!

LICONE
Tudja meg...

EURILLA
...hogy kevéssel ezelőtt érkeztek
vándorok, szökevények...

LICONE
...két kiváló személy...

RODOMONTE
Áruljátok el, kik azok!

EURILLA
Uram, nem szeretném...

RODOMONTE
Kik azok?

EURILLA
Angelica és Medoro.

RODOMONTE
Angelica hol van? Mit csinál? Mit mond?
Mit gondol? Min jár az esze?

EURILLA
Csakis Medoro
a királynő egyetlen gondolata.
Vele tölti napjait gyengédségben,
és az arcáról süt a vidámság.

4. Ária

EURILLA
Ó, ha el tudnám mesélni
a kacsintásokat és az édes öleléseket,
a gyengéd pillantásokat,
melyek szerelemre hívnak!

Ó, mily drágák azok a simogatások,
a szeszélyek, a sóhajok!
A kényeskedések, az elragadtatás
engem ujjongásra készítet!
(távozik)

II. JELENET
RODOMONTE és LICONE

5. Recitativo

RODOMONTE
Ne vesztegessük az időt,
menjünk, keressük meg, te menj elől!

LICONE

Signor, rider mi fate.

RODOMONTE

Olà, poltrone,
osi così parlar? Ma non mi curo
nel tuo seno macchiar questa mia spada:

potrebbe il bellicoso Rodomonte
mandarti con un soffio all'Acheronte!

6. Aria

RODOMONTE

Temerario! Senti e trema:
sono il re di Barbaria,
e il valor dell'alma mia
s'ode ovunque rimbombar!

Mostri orribili e giganti
fatto ho a pezzi come offelle,
più che in ciel non vi son stelle
o vi sono arene in mar.
(parte con Licone)

SCENA III

Fondo di torre

ANGELICA sola, indi ALCINA

7. Cavatina

ANGELICA

Palpita ad ogni istante
il povero mio cor,
ora diviene amante,
or pieno di furor.

Anime innamorate,
questo che mai sarà?
Voi che l'amor provate,
ditelo per pietà!

8. Recitativo

ANGELICA

Poco di me mi cal, ma per Medoro
Si tenti di salvarlo.
In mia balia ho un libro del comando.

Aprasi: adesso io voglio per virtù di magia
tentar d'alleggerir la pena mia.

9. Sinfonia

(Al suono d'una breve orrida
sinfonia comparisce Alcina)

LICONE

Uram, nevetnem kell.

RODOMONTE

Hé, te semmirekellő,
hogy mersz így beszélni velem? De nem fogom
a szívedbe mártva összevérezni az én kedves
kardom:

elég, ha a hős Rodomonte egyet fúj,
és te máris röpülsz a másvilágra!

6. Ária

RODOMONTE

Arcátlan! Figyelj és remegj:
Barbária királya vagyok,
és az én vitéz lelkem dicséretétől
visszhangzik a vidék!

Rémséges és óriás szörnyeket
szeltem darabokra, mint a kenyeret,
többet, mint ahány csillag van az égen,
vagy amennyi homok van a tenger fenekén.
(távozik Liconéval)

III. JELENET

Egy torony lábánál

ANGELICA magában, majd ALCINA

7. Cavatina

ANGELICA

Minden pillanatban dobog
az én szegény szívem,
egyszer szerelmesen dobban,
másszor haraggal telve.

Szerelmes lelkek,
ugyan mi lehet ez?
Ti, kik szerelmet éreztetek,
mondjátok meg, könnyörögve kérlek!

8. Recitativo

ANGELICA

Magam miatt nem is érdekelne, de Medoróért
Megpróbálom megmenteni.
Birtokomban van egy varázsigé-könyv.

Nyissuk csak ki: most a varázslat hatalmával
próbálom meg enyhíteni kínjaimat.

9. Közjáték

(Egy rövid, félelmetes közjáték hangjaira
megjelenik Alcina)

10. Recitativo

ALCINA

Che brami dalla fata?

ANGELICA

Per Medoro mi struggo

d'un sviscerato amore.

Arde per me il garzon d'eguale ardore.

Orlando paladin, guerrier feroce,

furente già divenne per me.

Per sfuggir l'ira sua

la reggia abbandonai,

e con Medoro qui mi ricoverai.

Nulla valse al rivale.

Quivi fra poco tenta drizzar suoi passi,

stragi e morte portando a queste porte.

Chi sa qual scempio a noi darà la sorte?

ALCINA

Non paventar. In tua difesa io veglio,

D'Algieri il rege in tuo soccorso viene

del conte Orlando a rintuzzar l'orgoglio,

ma nulla potrà fare Rodomonte

col paladin di Francia a fronte a fronte.

ANGELICA

Ah già che tanta cura

di me ti prendi, or dimmi chi tu sei.

ALCINA

Dal mio poter conoscermi tu dei.

Da' miei cenni dipende il ciel,

la terra, il mare, il Cerbero, le furie

del nero Flegetonte,

niun ardisce violare i cenni miei.

Non paventar di più, bella regina!

ANGELICA

Palesa il nome tuo!

ALCINA

Io son Alcina.

11. Aria

ALCINA

Ad un guardo, a un cenno solo

si sconvolge il nero abisso,

freme il mar, vacilla il suolo,

s'ode il fulmine scoppiar.

Sol di me la parca avara

tiene un gelido timore,

10. Recitativo

ALCINA

Mit kívánsz a varázslónőtől?

ANGELICA

Medoro iránti szenvedélyes

szerelmem miatt gyötrődöm.

A fiú ugyanazt a lángolást érzi irántam, de

Orlando lovag, a vérszomjas harcos, emiatt

dühöngő örültként viselkedik velem.

Hogy elkerüljem haragját,

elhagytam a királyi udvart,

és Medoróval együtt itt húztam meg magam.

De ez sem volt elég a vetélytárs ellen.

Hamarosan ide fog jönni,

mészárlást és halált hozva e falak közé.

Ki tudja, milyen öldöklés lesz osztályrészünk?

ALCINA

Nem kell félned. Én virrasztok védelmedben,

Algír királya segítségére siet,

hogy letörje Orlando gróf gőgjét,

de Rodomonte semmire sem megy

szemtől szembe a francia lovaggal.

ANGELICA

Ha már ennyit törődsz

velem, mondd meg nekem, ki vagy.

ALCINA

Hatalmamról kell megismerned engem.

Az én parancsaimat követi az ég,

a föld, a tenger, a Kerberosz, a fekete

Phlegethón folyó fúriái,

senki sem meri áthágni azokat.

Többé ne félj, szép királynő!

ANGELICA

Áruld el nevedet!

ALCINA

Alcina vagyok.

11. Ária

ALCINA

Egy tekintetemre, egy intésemre

felkavarodik a fekete mélység,

tajtézkzik a tenger, reng a föld,

villámok robaja hallatszik.

A fösvény párkát csak miattam

fogja el a fagyos rémület,

e Minosse a mio favore
suole spesso giudicar.

Ad un guardo, a un cenno solo
si sconvolge il nero abisso,
freme il mar, vacilla il suolo,
s'ode il fulmine scoppiar.
(parte)

SCENA IV
ANGELICA, poi MEDORO

12. Recitativo

ANGELICA
D'Alcina i detti
mi consolano il cuore.

MEDORO
Angelica!

ANGELICA
Ah, Medoro!

MEDORO
Di qui non lungi io vidi
un guerriero venir.

ANGELICA
Numi!

MEDORO
Mi fei coraggio,
gli domandai chi fosse.
Mi rispose tremando:
«Io son scudier del cavalier Orlando».

ANGELICA
Trova un asilo, asconditi ai viventi.

MEDORO
Dove? E come? Ah, dèi!

13. Aria

MEDORO
Parto. Ma, oh, Dio, non posso.
Resto. No, vil mi rendo.
Povero cor, t'intendo,
è giunto il tuo penar.

Più strane vicende
di sdegno, d'amore,

és Minósz is gyakran
az én javamra szokott bíraskodni.

Egy tekintetemre, egy intésemre
felkavarodik a fekete mélység,
tájtézkzik a tenger, reng a föld,
villámok robaja hallatszik.
(távozik)

IV. JELENET
ANGELICA, majd MEDORO

12. Recitativo

ANGELICA
Alcina szavai
megvigasztalják szívemet.

MEDORO
Angelica!

ANGELICA
Ah, Medoro!

MEDORO
Nem messze innen
egy harcost láttam erre jönni.

ANGELICA
Egek!

MEDORO
Erőt vettem magamon,
megkérdeztem, ki ő.
Remegve válaszolt:
«Orlando lovag fegyverhordozója vagyok.»

ANGELICA
Keress egy menedéket, rejtőzz el
az emberek színe elől.

MEDORO
Hova? És hogyan? Ah, istenek!

13. Ária

MEDORO
Elmegyek. De mégsem, nem tehetem.
Maradok. Nem, gyávának fogok látszani.
Szegény szívem, megértelek,
eljött a te kínjaid ideje.

A harag és a szerelem
ily heves hullámvásárt

non credo ch'un core
mai possa provar.
(parte)

14. Recitativo

ANGELICA

Col mio Medoro accanto di nulla mi sgomento,
tutto il mondo nemico io non pavento.
(parte)

SCENA V
Boschetto

PASQUALE *con armatura antica cantando la
seguinte canzone, indi* RODOMONTE

15. Cavatina

PASQUALE

La mia bella m'ha detto di no,
quando dire doveva di sì.
Per dispetto io qui morirò
se la dura un gran pezzo così.
Io mi sento tralarala,
e non posso tralarala.

16. Recitativo

PASQUALE

Pasquale disgraziato,
con questo mio padron si mangia poco.
Almeno qui ci fosse un'osteria,
vorrei subitamente
andare un poco a divertire il dente.

RODOMONTE

Cavaliero, che fai? Fuori quel ferro!

PASQUALE

Adagio, mio signore, io non son matto,
non ho niente con voi, e non mi batto.

RODOMONTE

Ti farò quattro sfregi sulla faccia
se non vieni al cimento.

PASQUALE

Fatemene anche cento.

nem hiszem, hogy bármely szív
képes lenne elviselni.
(távozik)

14. Recitativo

ANGELICA

Medoróm mellett semmitől sem csüggedek el,
az egész ellenséges világtól sem félek.
(távozik)

V. JELENET
Liget

PASQUALE *régi fegyverekkel, a következő dalt
énekli, majd* RODOMONTE

15. Cavatina

PASQUALE

Az én szépségem nemet mondott,
mikor igent kellett volna mondania.
Hogy bosszantsam, inkább meghalok itt,
ha még hosszan megy ez így.
Én nagyon... tralarala,
és nem bírok.... tralarala.

16. Recitativo

PASQUALE

Szerencsétlen Pasquale,
ezzel az én gazdámmal nincs nagy evészet.
Legalább lenne itt egy kocsmá,
rögtön be is mennék én,
hogy egy kicsit kényeztessen a bendőmet.

RODOMONTE

Lovag, mit csinálsz? Elő azzal a karddal!

PASQUALE

Lassan a testtel, uram, bolond lennék,
nincs magával semmi bajom, és nem
párbajozom.

RODOMONTE

Mindjárt vágok az arcodra négy sebhelyet,
ha nem veszed fel a kesztyűt.

PASQUALE

Tőlem aztán százat is vághat.

SCENA VI
EURILLA e detti

(Recitativo)

EURILLA

(a Rodomonte)

Il conte Orlando da per tutto,
signor, vi sta cercando.

RODOMONTE

Ecco venuto il tempo della gloria,
andiam presto alla zuffa, alla vittoria.
(parte)

PASQUALE

(ad Eurilla)

Deh, soccorrete un povero affamato!

EURILLA

Ma voi chi siete?

PASQUALE

Un guerriero son io,
al mio paese da tutti ero stimato.

EURILLA

Perché?

PASQUALE

Perché?

Perché ho viaggiato
per tutto l'emisfero,
ove stimato fui gran cavaliere.

17. Aria

PASQUALE

Ho viaggiato in Francia, in Spagna,
ho girato l'Alemagna,
la Sassonia e la Turchia,
ma vi giuro in fede mia
che ho una fame da crepar.

Ho espugnato Varadino,
sono stato nel Pechino,
vidi ancor la Tartaria,
ma vi giuro in fede mia
che ho una fame da crepar.

Sono stato nel Giappone,
in Croazia, in Bressanone,
nella Puglia ed in Soria,

VI. JELENET
EURILLA és előbbiek

(Recitativo)

EURILLA

(Rodomontéhoz)

Uram, Orlando gróf mindenütt
magát keresi.

RODOMONTE

Ím eljött a dicsőség ideje,
hamar, fel a párbajra, a győzelemre!
(távozik)

PASQUALE

(ad Eurilla)

Ugyan már, segítsen egy szegény éhezőn!

EURILLA

De hát kicsoda maga?

PASQUALE

Én harcos vagyok,
a falumban mindenki megbecsült engem.

EURILLA

És miért?

PASQUALE

Hogy miért?

Mert beutaztam
a fél világot,
és mindenütt nagy lovagként tiszteltek.

17. Ária

PASQUALE

Jártam én Frankhonban, Spanyolban,
körbeutaztam a német földet,
Szászországot és Törökországot,
de megesküszöm mindenre, ami szent,
hogy az éhségtől majd' felfordulok.

Küzdöttem Váradon,
voltam Pekingben,
láttam Tatárföldet is,
de megesküszöm mindenre, ami szent,
hogy az éhségtől majd' felfordulok.

Voltam Japánban,
Horvátországban és Brixenben,
Pugliában és Szíriában,

ma vi giuro in fede mia
che ho una fame da crepar.

In Marocco ed in Algieri
vinsi cento cavalieri,
fui signor di Valacchia,
ma vi giuro in fede mia
che ho una fame da crepar.

Solo voi, ragazza bella,
mi potere rinfrescar.
(*parte con Eurilla*)

SCENA VII
Delizioso giardino con fontana
ANGELICA e MEDORO

18. Recitativo

MEDORO

Sì, regina, ho deciso, e il mio disegno
fido a te sola: all'oscurar del giorno
voglio quindi partir.

ANGELICA

Ed hai coraggio di lasciarmi così?
E tenti abbandonarmi?
No, no, seguirti io voglio
o perdermi con te.

MEDORO

Non voglio, o cara.

ANGELICA

Ma sai d'Orlando
qual sia l'arte guerriera,
quale il poter?

MEDORO

Sì, ma compagno in campo
so ch'avrò meco Amore.

19. Aria

ANGELICA

Non partir, mia bella face,
resta, o caro, in queste arene!
Se mi lasci, amato bene,
morirò senza di te.
Già m'opprime un fier dolore,
delle luci sgorga il pianto,
tanta smania io provo al core
che soffrir non posso, oimè!

de megesküszöm mindenre, ami szent,
hogy az éhségtől majd' felfordulok.

Marokkóban és Algírban
legyőztem száz lovagot,
uralkodtam oláh földön,
de megesküszöm mindenre, ami szent,
hogy az éhségtől majd' felfordulok.

Csak kegyed, szép hajadon,
csak kegyed tud megmenteni!
(*távozik Eurillával*)

VII. JELENET
Bájos kert szökőkúttal
ANGELICA és MEDORO

18. Recitativo

MEDORO

Igen, királynőm, határoztam, és a tervemet
csak veled osztom meg: sötétedéskor
akarak elindulni innen.

ANGELICA

És van szíved csak úgy itt hagyni engem?
Hát el akarsz hagyni?
Nem, nem, követni akarlak,
vagy együtt halni veled.

MEDORO

Ezt nem akarom, kedvesem.

ANGELICA

De hát van fogalmad
Orlando harcművészetéről
és hatalmas erejéről?

MEDORO

Igen, de tudom, hogy harc közben
velem lesz Ámor.

19. Ária

ANGELICA

Ne menj el, szép napsugaram,
kedvesem, maradj itt e tájon!
Ha elhagysz, szerelmem,
meghalok nélküléd.
Máris letaglóz egy vad fájdalom,
szememből ömlik a könny,
a szívemben annyi a bánat,
hogy nem bírom elviselni, ó jaj!

Ma tu pensi e non rispondi,
volgi a me quel ciglio mesto...
Giusto ciel, che giorno è questo,
che crudel, che fier martire!
Ah, non posso, oh, dio, soffrire
così ria fatalità!

Non partir, mia bella face,
resta, o caro, in queste arene!

Ma tu pensi e non rispondi,
volgi a me quel ciglio mesto...
Giusto ciel, che giorno è questo,
che crudel, che fier martire!
Ah, non posso, oh, dio, soffrire
così ria fatalità!
(parte)

SCENA VIII
ORLANDO *solo*

21. Recitativo accompagnato
ORLANDO

Angelica, mio ben, mio sol, mia vita,
ove ti celi mai? Ove t'aggiri?
Lungi da te mi viene a noia il giorno,
odio il piacer, ho le mie glorie a scorno,
avido di morir bestemmio il fato
che mi privilegiò d'esser fatato.
Intanto, finché venga Rodomonte,
rinfrescarmi voglio a questa fonte.
Oimè, su queste piante
qual oggetto si para a me davante?
L'odiato nome
del felice rivale inciso or veggo,
e ancor su queste piante
inciso è il nome d'Angelica amante.
Oimè, che fiero duolo!
Ite, crudeli, a terra, itene al suolo!
(*snuda la spada, e atterra la fontana, le statue e le
piante*)
Non son contento appieno
se non l'immergo al mio rivale in seno!

22. Aria
ORLANDO

D'Angelica il nome!
Ma quando, ma come,
ma dove sarà?
"Medoro felice!"
Che diavolo dice?
"Angelica amante!"

De te gondolkozol és nem felelsz,
felém fordítod szomorú tekinteted...
Nagy ég, micsoda nap ez,
milyen kegyetlen, vad szenvedés!
Istenem, nem bírom elviselni
ezt a gonosz végzetet!

Ne menj el, szép napsugaram,
kedvesem, maradj itt e tájon!

De te gondolkozol és nem felelsz,
felém fordítod szomorú tekinteted...
Nagy ég, micsoda nap ez,
milyen kegyetlen, vad szenvedés!
Istenem, nem bírom elviselni
ezt a gonosz végzetet!
(*távozik*)

VIII. JELENET
ORLANDO *magában*

21. Recitativo accompagnato
ORLANDO

Angelica, szerelmem, napom, életem,
hova rejtőztél? Merre jársz?
Tőled távol unalmasan telik a nap,
gyűlölöm az örömet, dicsőségemet megvetem,
halálvággyal szívemben átkozom végzetemet,
mely sebezhetetlenségre ítelt.
Addig is, amíg megjön Rodomonte,
felfrissülök kissé ennél a forrásnál.
Ó, jaj, ezeken a fákon
mi tűnik szemembe?
Boldog vetélytársam
gyűlölt nevét látom odavésve,
és ugyanazokon a fákon
van odavésve a szerelmes Angelica neve is.
Ó, micsoda vad fájdalom!
A földre veletek, hulljatok csak le!
(*lemezteleníti kardját és földdel teszi egyenlővé a
szökőkutat, a szobrokat és a fákat.*)
Nem érzek tökéletes elégtételt,
ha nem szúrom át vetélytársam szívét!

22. Ária
ORLANDO
Angelica a neve!
De mikor, de hogyan,
de hol lehet ő?
"Boldog Medoro!"
Mi az ördögöt beszél?
"Szerelmes Angelica!"

Ah, barbare piante!
Che strano timore
assedia il mio core,
tremare mi fa!
(parte)

SCENA IX
Boschetto
PASQUALE, *indi* RODOMONTE

23. Recitativo

RODOMONTE
Ove si cela il furibondo Orlando?

PASQUALE
È un pezzo, signor, che il vo' cercando.

RODOMONTE
A ritrovar si vada,
il varco aprir saprò con questa spada.
(parte)

PASQUALE
Che imbroglio è questo mai!
(parte)

SCENA X
ORLANDO, EURILLA, *e detto*

(Recitativo)
ORLANDO
Poltron, tu qui che fai?
Vieni meco a pugnare, vien all'invito!

PASQUALE
Per dirla, mio signor, tengo appetito.

ORLANDO
Che cerchi?

EURILLA
Niente... volea... qui venni...

ORLANDO
Parla, o sei morta qui.

EURILLA
Oimè, ch'affanno!

Ah, kegyetlen fák!
Mily különös félelem
járja át szívemet,
amitől remegni kezdek?
(távozik)

IX. JELENET
Liget
PASQUALE, *majd* RODOMONTE

23. Recitativo

RODOMONTE
Hol rejtőzik az őrző Orlando?

PASQUALE
Már jó ideje keresem őt, uram.

RODOMONTE
Na majd én megtalálom,
a kardommal fogok utat vágni.
(távozik)

PASQUALE
Micsoda bonyodalom!
(távozik)

X. JELENET
ORLANDO, EURILLA *és előbbi*

(Recitativo)
ORLANDO
Semmirekellő, mit csinálsz?
Gyere velem harcolni, tegyél eleget a
kihívásnak!

PASQUALE
Uram, az a helyzet, hogy éhes vagyok.

ORLANDO
Mit keresel?

EURILLA
Semmit... csak azt akartam... ide jöttem...

ORLANDO
Beszélj, vagy itt halsz meg.

EURILLA
Jaj nekem, micsoda gyötremelem!

24. Finale dell' ATTO PRIMO

ORLANDO

Presto, rispondi, indegna!
Con Medoro quell' ingrata,
quella femmina spietata
forse qui facea all' amor?

EURILLA

No, per certo, mio signor.
Qui se 'n stavan scorrendo.

ORLANDO

Tutto già ben io comprendo.
Ed inoltre?

EURILLA

Ed inoltre più non so.

ORLANDO

Parla o ch'io t'ucciderò!

EURILLA, PASQUALE

Gli spiegava con diletto,
con affetto graziosetto
quell' amor che la ferì.

ORLANDO

A Medoro?

EURILLA, PASQUALE

Signor, sì.

ORLANDO

Stelle! Numi! Cielo! Fato!
Tutto il mondo sconquassato
vo' vedere in questo dì!

PASQUALE

Ma signor, deh, vi calmate,
cancellate il rio furor!

EURILLA

Quello sdegno raffrenate,
cancellate il rio furor!

ORLANDO

Giuro sopra questo brando,
ch'io non sono il conte Orlando,
se non faccio mille pezzi
del rivale traditor!

24. Az I. FELVONÁS fináléja

ORLANDO

Hamar, felelj, nyomorult!
Az a hálátlan, az a kegyetlen
nőszemély Medoróval
itt szerelmeskedett talán?

EURILLA

Biztos, hogy nem, uram.
Itt beszélgettek.

ORLANDO

Már mindent értek.
És aztán?

EURILLA

Aztán már nem tudom.

ORLANDO

Beszélj, vagy megöllek!

EURILLA, PASQUALE

Szenvedélyesen magyarázta neki,
bájos érzelmességgel ecsetelte
a szerelmet, mely őt megbabonázta.

ORLANDO

Medorónak?

EURILLA, PASQUALE

Igen, uram.

ORLANDO

Csillagok! Istenek! Nagy ég! Végzet!
Az egész világot darabokra akarom
zúzni ma!

PASQUALE

De uram, nyugodjon meg,
csillapítsa ádáz dühét!

EURILLA

Fékezze haragját,
csillapítsa ádáz dühét!

ORLANDO

Megesküszöm erre a kardra,
hogy nem vagyok Orlando gróf,
ha nem vágom ezer darabba
az áruló vetélytársamat!

EURILLA, PASQUALE
Me infelice! Che spavento!
Dal timore già mi sento
che mi balza in seno il cor!
(partono tutti)

SCENA XI

Delizioso giardino come sopra

ANGELICA, *indi* PASQUALE *ed* EURILLA

ANGELICA
Sento nel seno, oh, dio,
un tetro orror di morte!
L'ombra dell'idol mio
veggo dinanzi a me.
Presagio sì funesto
voi cancellate, oh dèi!
Numi, che giorno è questo,
che barbaro dolor!

PASQUALE
Presto, signora, fuggite!
Già s'avanza, ripien di furore...

EURILLA
Ecco Orlando! Mi palpita il core,
tremo tutta, non reggomi in piè.

ANGELICA
Il mio bene!

PASQUALE
Di grazia, partite!

ANGELICA
Ah, si fugga!

EURILLA
Un asilo cercate.

PASQUALE
Presto, viene!

EURILLA
Ma che mai tardate?

EURILLA, PASQUALE
Più soccorso, più scampo non v'è.

EURILLA, PASQUALE
Én boldogtalan! Micsoda rémület!
A félelemtől már érzem,
hogy majd kiugrik a szívem a helyéből!
(mindenki távozik)

XI. JELENET

Bájos kert, mint fentebb

ANGELICA, *majd* PASQUALE *és* EURILLA

ANGELICA
A szívemben érzem, ó istenem,
a halál sötét rémületét!
A kedvesem árnyát
látom magam előtt.
E gyászos előérzettől
kíméljete meg, ó istenek!
Micsoda nap ez, istenek,
micsoda vad fájdalom!

PASQUALE
Hamar, úrnőm, meneküljön!
Már felénk tart, szinte szétveti a düh...

EURILLA
Itt van Orlando! Úgy dobog a szívem,
egész testemben remegek, alig állok a
lábamon.

ANGELICA
A szerelmem!

PASQUALE
Könyörgök, menjen már!

ANGELICA
Ah, meneküljünk!

EURILLA
Keressen egy menedéket.

PASQUALE
Hamar, jön már!

EURILLA
De miért késlekedik?

EURILLA, PASQUALE
Nincs már segítség, nincs menekvés.

ANGELICA

Fra il partir e il restar mi confondo.
Infelice, non ho più consiglio!
Stelle, numi! In sì strano periglio
chi soccorso, chi aita mi dà?
(*per partire s'incontra con Rodomonte*)

SCENA XII

RODOMONTE, poi MEDORO,
indi ALCINA e detti

RODOMONTE

Dove si cela mai
il cavalier ardito,
che di pugnar l'invito
poc'anzi mi mandò?
Venga, che a brani a brani
gli svellerò quel core,
e del suo gran valore
così mi riderò.

ANGELICA, PASQUALE, EURILLA
Fuggite il gran cimento!

RODOMONTE

Fuggire un Rodomonte?
Di cento squadre a fronte
tremato mai non ho!

MEDORO

Chi mi salva o tien nascoso,
or ch'è giunto il mio destino?
Sventurato, poverino,
è per me finita già.

ANGELICA

Chi soccorre un'infelice?
Ah, ch'io moro e vengo meno,
più non batte il core in seno.
Che giornata è questa qua!

EURILLA, PASQUALE, ANGELICA,
MEDORO

Tanti affanni, tante pene,
tutti a un punto, a un tempo stesso!
Resta il core in seno oppresso,
e lo fanno vacillar.

ALCINA

Van timore il cor ti muove,
se t'assiste Amore e Fato,

ANGELICA

Menni vagy maradni: e kettő közt őrlődöm.
Én boldogtalan, nem tudok dönteni!
Egek, istenek! Ebben a szörnyű veszélyben
ki nyújt nekem segítséget?
(*ahogy elindul, találkozik Rodomontével*)

XII. JELENET

RODOMONTE, utána MEDORO,
majd ALCINA és előbbiek

RODOMONTE

Hol rejtőzik vajon
a vakmerő lovag,
aki az imént felszólított,
hogyan ütközzem meg vele?
Jöjjön csak, hogy miszlikbe
aprítsam a szívét,
és az ő nagy vitézségén
jót mulassak.

ANGELICA, PASQUALE, EURILLA
Meneküljön a nagy próbatétel elől!

RODOMONTE

Méghogy egy Rodomonte meneküljön?
Száz csapattal szemben
sem féltem én soha!

MEDORO

Ki ment meg engem, vagy ki bújtat el
most, hogy érkezett a végzetem?
Én szegény, szerencsétlen,
nekem már itt a vég.

ANGELICA

Ki segít egy boldogtalannak?
Ah, meghalok, elalélok,
már nem is ver a szívem.
Micsoda nap ez a mai!

EURILLA, PASQUALE, ANGELICA,
MEDORO

Mennyi kín, mennyi szenvedés,
mind egyszerre, egyazon pillanatban!
A szívemet nyomasztják
és elgyengítik.

ALCINA

A szíved feleslegesen retteg,
ha Ámor és a Végzet segítenek téged,

contro cui nemmen di Giove
ponno i fulmini cozzar.

RODOMONTE

Venga pure il conte Orlando,
io lo vado ricercando.

Di vedere ho gran piacere,
cosa diavolo sa far.

ANGELICA, EURILLA, MEDORO,
PASQUALE

Per pietade!

ALCINA, RODOMONTE

Cosa dite?

ANGELICA, EURILLA, MEDORO,
PASQUALE

Ci salvate!

RODOMONTE

Non tremate,
vi difende il mio valor!

EURILLA, PASQUALE

Pian pianino da questo loco
ce n'andremo a poco a poco
un asilo a ritrovar.
(partono)

RODOMONTE

Giuro a tutti i dèi d'Averno
che sarò nemico eterno,
sarò vostro difensor!

ALCINA

La tua forza non prevale,
e il valor d'un uomo mortale
non lo puote soggiogar.

EURILLA

(tornando)

Su, presto! Che fate?
Fuggite, badate
ch'Orlando infierito
geloso, impazzito,
con orrida faccia
borbotta, minaccia,
vi cerca per tutto,
e adesso vien qua.

melyek ellen még Jupiter
villámai sem képesek lecsapni.

RODOMONTE

Jöjjön csak Orlando gróf,
én majd megkeresem.

Nagyon szeretném már látni,
mi az ördögre képes.

ANGELICA, EURILLA, MEDORO,
PASQUALE

Az isten szerelmére!

ALCINA, RODOMONTE

Mit mondanak?

ANGELICA, EURILLA, MEDORO,
PASQUALE

Mentsetek meg!

RODOMONTE

Ne féljetek,
megvéd titeket az én vitézségem!

EURILLA, PASQUALE

Erről a helyről szép halkan,
feltűnés nélkül elmegyünk
menedéket keresni.
(távoznak)

RODOMONTE

Megesküszöm az Alvilág minden istenére,
hogy Orlando örök ellenségeként
védelmezőtök leszek!

ALCINA

A te erőd nem elegendő,
egy halandó ember vitézsége
nem tudja őt leigázni.

EURILLA

(visszatérve)

Rajta, gyorsan! Mit csináltok?
Meneküljetek, értsétek meg,
hogy a megvadult Orlando
féltékenyen, tébolyultan,
eltorzult arccal
morog, fenyegetőzik,
mindenütt titeket keres,
és most ide tart.

ANGELICA, MEDORO
Si dà più di questo,
più barbaro fato,
destino spietato,
maggior crudeltà?

PASQUALE
(*tornando*)
Son tutto sudore.
Oimè, che terrore!
Orlando, il padrone,
con quel suo spadone
s'avanza a gran passo.
Ch'orribil fracasso,
che strage, che morte,
che diavol sarà?

ANGELICA
Mio bene!

MEDORO
Mia vita!

RODOMONTE
Tacete!

EURILLA
È finita.

RODOMONTE
Vedrete fra poco
smorzare quel foco,
quel fasto, l'orgoglio.
Vedere lo voglio
sommesso ed umile
cercare pietà.

ALCINA
Scacciate la tema,
vi giubili il core,
Alcina v'assiste,
è vano il timore.

RODOMONTE
Lo sdegno m'accende!

PASQUALE
Fermate che viene!

RODOMONTE
Un fiume di sangue,
vigliacco, vedrai...

ANGELICA, MEDORO
Hát lehet ennél súlyosabb,
vadabb végzet,
kegyetlenebb sors,
nagyobb kíméletlenség?

PASQUALE
(*visszatérve*)
Teljesen átizzadtam.
Jaj nekem, micsoda rémület!
Orlando, a gazdám,
azzal a hatalmas szablyával
ólomléptekkel közeledik.
Micsoda rémes robaj,
micsoda mészárlás, micsoda öldöklés,
mi az ördög lesz még itt?

ANGELICA
Szerelmem!

MEDORO
Életem!

RODOMONTE
Csend legyen!

EURILLA
Végünk van.

RODOMONTE
Majd mindjárt meglátjátok
kialudni azt a tüzet,
azt a fennhéjázó gőgöt.
Látni akarom, ahogy
megadóan és alázatosan
kegyelemért könyörög.

ALCINA
Űzzétek el a rettegést,
örvendjen a szívetek,
Alcina megsegít titeket,
felesleges a félelem.

RODOMONTE
Szétvet a harag!

PASQUALE
Álljon meg, már jön!

RODOMONTE
Egy vérfolyamot
fogsz látni, te hitvány...

PASQUALE
Oimè, ci son guai...

RODOMONTE
...d'orecchi, di nasi.

EURILLA, PASQUALE
Già siam persuasi.

MEDORO
S'avanza.

ANGELICA
Ma dove?

RODOMONTE
Accostati!

ALCINA
Olà!
(Rodomonte resta trasformato d'Alcina)

SCENA XIII
ORLANDO *con spada nuda, e detti*

ORLANDO
Ferma, ferma, Belzebù!
Dov'è Angelica? Dov'è?
Chi è costei, e chi sei tu?
Parla qui, rispondi a me!

ANGELICA, EURILLA, MEDORO,
PASQUALE
Che terribile sembiante!
La paura m'ha colpito.
Di soppiatto da quel matto
vo' tentare di scappar.

ORLANDO
(a Eurilla)
Alto là, Medoro indegno!

EURILLA
Io, signor, Eurilla sono.

ORLANDO
(a Pasquale)
Tu sei forse il mio rivale?

PASQUALE
No, signor, io son Pasquale.

PASQUALE
Ajjaj, bajban vagyunk...

RODOMONTE
...fülek és orrok áradatát.

EURILLA, PASQUALE
Elég, meggyőztél.

MEDORO
Már jön.

ANGELICA
De hol van?

RODOMONTE
Gyere csak közelebb!

ALCINA
Megállj!
(Rodomontét Alcina átváltoztatja)

XIII. JELENET
ORLANDO *kivont karddal, és előbbiek*

ORLANDO
Megállj, megállj, Belzebúb!
Hol van Angelica? Hol van?
Ki ez a nő itt, és ki vagy te?
Beszélj, felelj nekem!

ANGELICA, EURILLA, MEDORO,
PASQUALE
Milyen ijesztő alak!
Egészen megrémisztett.
Megpróbálok észrevétlenül
meglógni ettől az örülttől.

ORLANDO
(Eurillához)
Megállj, becstelen Medoro!

EURILLA
Uram, én Eurilla vagyok.

ORLANDO
(Pasqualéhoz)
Talán te vagy az én vetélytársam?

PASQUALE
Nem, uram, én Pasquale vagyok.

ORLANDO
Satanasso, se ti coglio...

PASQUALE
Or ci sono nell'imbroglione.

ORLANDO
Quell'ingrata dove sta?

ANGELICA
Ravvisar più non mi sa.

ORLANDO
La mia bella?

PASQUALE
Non son quella.

ORLANDO
Dov'è andata?

EURILLA
Non so niente.

ORLANDO
Traditor!

PASQUALE
Sono innocente!

ORLANDO
Dove, dove mai sarà?
Tu il palesa, o quest'acciaro...

ALCINA
Forsennato, fermo là!
*(Orlando viene imprigionato in una gabbia di ferro
al cenno d'Alcina)*

ANGELICA, EURILLA, MEDORO,
PASQUALE, RODOMONTE
Cosa vedo!
Qual portento!

TUTTI
In un mare pien di scogli
al soffiare dell'aquilone,
senza bussola e timone
vengo il porto ad afferrar.

ORLANDO
Te sátán, ha elkaplak...

PASQUALE
Most aztán benne vagyok a pácban.

ORLANDO
És az a hálátlan nőszemély hol van?

ANGELICA
Már nem ismer meg.

ORLANDO
Az én szépségem?

PASQUALE
Nem én vagyok az.

ORLANDO
Hova ment?

EURILLA
Én nem tudok semmit.

ORLANDO
Áruló!

PASQUALE
Ártatlan vagyok!

ORLANDO
Hová, háová mehetett?
Áruld el nekem, vagy ezzel a karddal...

ALCINA
Te eszement, megállj!
*(Orlandót Alcina egy vasketrecbe zárja egyetlen
intésével)*

ANGELICA, EURILLA, MEDORO,
PASQUALE, RODOMONTE
Mit látok!
Milyen csoda!

MINDENKI
Egy sziklával teli tengerben
az északi szél süvítése közepette,
iránytű és kormány nélkül
érem el végre a kikötőt.

FINE DELL' ATTO PRIMO

AZ ELSŐ FELVONÁS VÉGE

ATTO SECONDO

SCENA II RODOMONTE *solo*

(Recitativo)

RODOMONTE

Ma si raggiunga il cavalier audace,
e provi or or qual sia mio furore,
e qual serbi per lui nel petto il core.

26. Aria

RODOMONTE

Mille lampi d'accese faville
vibrerà questo bellico acciaro,
e a quel perfido senza riparo
a passar vado il barbaro cor!

Del valore de' franchi lo scempio
molte volte formò questa mano.
Formidabile ancor da lontano
Rodomonte fu sempre finor.

Mille lampi d'accese faville
vibrerà questo bellico acciaro,
e a quel perfido senza riparo
a passar vado il barbaro cor!
(*parte*)

SCENA III

*Vasta campagna. Mare in lontano,
da un lato una caverna.*
MEDORO, *indi* EURILLA

27. Recitativo

MEDORO

In questo solitario orrido luogo
celarmi almen potrò senza timore.
Ma dove? Oh, dio! Qui tutto spira orrore.

Deserta è la campagna,
da questa parte il mare.
Qual asilo potrò meschin cercare?

EURILLA

(Mi muove a compassion.) Fatevi cuore,
la vostra sorte alfin si cangerà.

MEDORO

Ah, non lo spero.

MÁSODIK FELVONÁS

II. JELENET RODOMONTE *magában*

(Recitativo)

RODOMONTE

De most már elkapnám azt a merész lovagot,
hogy érezze meg, milyen az én haragom,
és mit táplálok iránta a szívemben.

26. Ária

RODOMONTE

Ezer égő szikra villan, mikor
lesújt e harcias kard,
és az az álnok nem menekülhet,
átszúrom vele barbár szívét!

A frankok merészségét már
sokszor letörte ez a kéz.
Rodomonte már messziről is
mindig félelmetes hatást keltett.

Ezer égő szikra villan, mikor
lesújt e harcias kard,
és az az álnok nem menekülhet,
átszúrom vele barbár szívét!
(*távozik*)

III. JELENET

Tágas vidék. Távolban a tenger.
Egyik oldalon egy barlang.
MEDORO, *majd* EURILLA

27. Recitativo

MEDORO

Ezen a magányos, komor helyen
legalább félelem nélkül elrejtőzhetek.
De hova? Ó, istenem! Itt minden iszonyatot
áraszt.
Kihalt a vidék,
s a tengerrel határos.
Milyen menedéket tudok találni, én szegény?

EURILLA

(Egészen megsajnálta őt.) Vegyen erőt
magán,
a sorsa végül majd jóra fordul.

MEDORO

Ah, már nem remélem.

28. Aria

MEDORO

Dille che un infelice,
un sventurato amante,
in mezzo a queste piante
il misero perì.

Ah, non le dir così.
Dille che m'ami.
Ah, mio bene, dove sei?
Vieni, vieni a chi t'adora,
del mio duol, de' mali miei
se pietade senti ancora...
Ma a chi parlo? A chi ragiono?

Son furente, disperato,
non ho più chi mi consiglia.
D'un crudele avverso fato
chi provò si fier rigor?

Dille che un infelice,
un sventurato amante,
in mezzo a queste piante
il misero perì.

Ah non le dir così.
Dille che m'ami.
(parte)

29. Recitativo

EURILLA

Sembra costui Pasquale.
Dietro a codeste piante ritirata
gli vuò fare una bella improvvisata.
(si ritira)

SCENA IV

PASQUALE *armato a cavallo, e detta***30. Cavatina**

PASQUALE

Vittoria! Vittoria!
Trombette, suonate,
le glorie cantate
del grande Pasqual!

31. Recitativo

EURILLA

(Vuò divertirmi adesso
col fargli un po' spavento.)

28. Ária

MEDORO

Mondd el neki, hogy egy boldogtalan,
egy szerencsétlen szerelmes
e fák között
meghalt szegény.

Ah, ne így mondd.
Mondd azt, hogy szeressen.
Ah, kedvesem, hol vagy?
Jöjj, jöjj hozzám, ki imádlak,
ha fájdalmam, viszontagságaim
miatt érzel még szánalmat...
De hát kinek beszélek? Kit akarok meggyőzni?

Dühös vagyok, elkeseredett,
nincs már senkim, ki tanácsot adna.
A kegyetlen, ellenséges sors vad
szigorát érezte-e így még valaki?

Mondd el neki, hogy egy boldogtalan,
szerencsétlen szerelmes
e fák között
meghalt szegény.

Ah, ne ezt mondd.
Mondd azt, hogy szeressen.
(távozik)

29. Recitativo

EURILLA

Ez Pasqualénak tűnik.
Elrejtőzöm e bokrok mögött,
és aztán jól meglepem őt.
(elbújik)

IV. JELENET

PASQUALE *lovon, teljes fegyverzetben***30. Cavatina**

PASQUALE

Győzelem! Győzelem!
Trombiták, harsogjatok,
énekeljétek meg a nagy
Pasquale dicsőségét!

31. Recitativo

EURILLA

(Elszórakozgatok most
azzal, hogy kicsit ráijesztek.)

PASQUALE
Aiuto, per pietà...

EURILLA
Perché tu ti sgomenti?

PASQUALE
Non so che sia timore;
è noto a queste selve il mio valore.

EURILLA
Addio, ch'ho fretta.

PASQUALE
Ascolta un pochetto,
se ti sposassi, potrei venir con te?

EURILLA
Con me?

PASQUALE
Sì, se ti sposo.

EURILLA
Matto!

PASQUALE
Furbetta!

EURILLA
Se dicessi davvero,
forse potrei...

PASQUALE
Parla con libertà, mio bel visino.

EURILLA
Vieni, vieni con me dentro il castello.

PASQUALE
Vengo senza tardar, visetto bello.

32. Duetto

EURILLA
Quel tuo visetto amabile
proprio mi fa languir.
Sento nel petto un spasimo
che non lo so ridir.

Ma tu furbetto,
sì graziosetto,
ben lo comprendi;

PASQUALE
Segítség, könyörülj...

EURILLA
Miért vagy úgy megrémülve?

PASQUALE
Én nem tudom, mi a félelem;
ezek az erdők ismerik a vitézségemet.

EURILLA
Isten veled, sietek.

PASQUALE
Figyelj csak egy kicsit,
ha elvennélek, mehetnék veled?

EURILLA
Velem?

PASQUALE
Igen, ha feleségül veszek.

EURILLA
Bolond!

PASQUALE
Te kis ravasz!

EURILLA
Ha komolyan mondanád,
talán lehetne...

PASQUALE
Beszélj csak őszintén, szép pofikám.

EURILLA
Gyere, gyere velem a kastélyba.

PASQUALE
Máris jövök, szép pofikám.

32. Duetto

EURILLA
A te szeretetreméltó arcodtól
egészen elgyöngülök.
A szívemben olyan szorítást érzek,
amit el sem mondhatok.

De te, ravaszdi,
aki oly helyes vagy,
nagyon is jól érted;

meglio l'intendi
che voglio dir.

PASQUALE
Ah!

EURILLA
Tu sospiri!

PASQUALE
Eh!

EURILLA
Tu mi miri!

PASQUALE
Ih!

EURILLA
Mi vuoi bene?

PASQUALE
Oh!

EURILLA
Non tardar!

PASQUALE
Il cavallo ed il padrone
per amore, in conclusione,
non si possono frenar.

EURILLA
Più mi sento ad infiammar.
(partono insieme)

SCENA V
Angelica sola

33. Aria

ANGELICA
Aure chete, verdi allori,
placid'onde, amici orrori,
a me dite, ov'è il mio ben!

Eco sol con flebil tuono
chetamente mi risponde,
che Medoro all'aure, all'onde
ricercare non convien.

Aure chete, verdi allori,
placid'onde, amici orrori,

jobban megérted,
mit akarok mondani.

PASQUALE
Ah!

EURILLA
Sóhajtasz!

PASQUALE
Eh!

EURILLA
Te nézel engem!

PASQUALE
Ih!

EURILLA
Szeretsz?

PASQUALE
Oh!

EURILLA
Ne késlekedj!

PASQUALE
A lovat és gazdáját,
ha szerelemről van szó, végülis
nem lehet megfékezni.

EURILLA
Érzem, hogy egyre inkább lángra gyúlok.
(együtt távoznak)

V. JELENET
Angelica magában

33. Aria

ANGELICA
Lágy szellők, zöld lombok,
nyugodt hullámok, baráti sötétség,
mondjátok meg nekem, hol van a kedvesem!

Csak Ekhó, a maga panaszos hangján
válaszolja nekem csendesen,
hogy Medorót ne keressem
a szelekben és a hullámokban.

Lágy szellők, zöld lombok,
nyugodt hullámok, baráti sötétség,

a me dite, ov'è il mio ben!

Me infelice, ove m'aggio?
Io qui piango, qui sospiro,
e dolente, abbandonata,
disperata ho da penar.

SCENA VI
ALCINA *sola*

Recitativo

ALCINA
Inutili saran del paladino
le minaccie e i furori,
d'Angelica gl'amori
renderò fortunati;
e mentre disperata andrà a gittarsi
in grembo al mare spumante,
si ritrovi vicina al caro amante.
(parte)

SCENA VII
ANGELICA *sola*

35. Recitativo accompagnato

ANGELICA
Fra queste selve invan cerco il mio bene.
Ah, più non vive!
Forse in quest'onde
di vivere cessò,
forse una fiera
con le zanne crudeli il petto gli squarciò!
È morto l'idol mio,
vivere un sol momento or non degg'io.
Onde tranquille ch'ascoltate i miei pianti,
nel vostro seno accoglietemi voi!
Con spirito si vada ad incontrar la morte!
Da quel macigno mi getterò da forte.

(sale sulla rupe)

Saprà quell'inumano,
qual core in me s'annida.
Sì, si mora. Nell'ondeggiante flutto
d'Angelica si perda la memoria,
ed a' posteri sia dolente istoria.

(Mentre vuol gittarsi in mare, Angelica si trova
presso di Medoro.)

mondjátok meg nekem, hol van a kedvesem!

Én boldogtalan, merre menjek?
Itt sírok, itt sóhajtozom,
és fájdalmasan, elhagyatva,
kétségbeesve kell kínlódnom.

VI. JELENET
ALCINA *magában*

Recitativo

ALCINA
Hasztalanok lesznek a lovag
fenyegetései és dührohamai,
Angelica szerelmét
boldoggá teszem;
és miközben elkeseredve a háborgó
tengerhez tart, hogy belevesse magát,
drága szerelmesével fog találkozni.
(távozik)

VII. JELENET
ANGELICA *magában*

35. Recitativo accompagnato

ANGELICA
Ebben az erdőben hiába keresem a kedvesem.
Ah, nem él már!
Talán e hullámokban
fejezte be életét,
talán egy vadállat
kegyetlen karmai marcangolták szét a szívét!
Meghalt az én szerelmem,
most már egyetlen pillanatig sem akarok élni.
Békés hullámok, kik hallgatjátok panaszom,
ti fogadjatok magatokba!
Bátran nézzünk szembe a halállal!
Arról a szikláról fogom levetni magam
merészen.

(felhág a szikla tetejére)

Majd megtudja az az embertelen,
milyen bátorság lakik bennem.
Igen, meghalok. A hullámozó tengerben
merüljön el Angelica emléke,
és az utókornak csak egy fájdalmas történet
maradjon belőle.

(Mialatt készül a tengerbe ugrani, Angelica
Medoro mellett találja magát.)

SCENA VIII
ANGELICA *e* MEDORO

(Recitativo accompagnato)

ANGELICA
Medoro!

MEDORO
Idolo mio!

ANGELICA
Tu vivo?

MEDORO
Tu respiri?

ANGELICA
Qual nume amico
ti salvò, ti difese
dal tuo penoso fato?

MEDORO
D'Eurilla la pietà
sol m'ha salvato.

36. Duetto

MEDORO
Qual contento io provo in seno!
Quanto è dolce il sospirar!

ANGELICA
Non fia mai, che venga meno
un sì lieto vaneggiar!

MEDORO
Qual momento a un core amante!

ANGELICA
Qual piacere in quest'istante!

ANGELICA *e* MEDORO
Deh, conservi il dio d'amore
così bella fedeltà!

37. Recitativo

ANGELICA
Partiam, giacché n'arride
propizio il ciel.

MEDORO
Fuggiam!

VIII. JELENET
ANGELICA *és* MEDORO

(Recitativo accompagnato)

ANGELICA
Medoro!

MEDORO
Szerelmem!

ANGELICA
Hát élsz?

MEDORO
Te lélegzel?

ANGELICA
Milyen baráti istenség
mentett meg, védett meg
keserves végzetedtől?

MEDORO
Csak Eurilla szánalma
mentett meg engem.

36. Duett

MEDORO
Micsoda boldogság árad szét a szívemben!
Milyen édes a sóhajtás!

ANGELICA
Soha többé ne érjen
véget a boldog álom!

MEDORO
Micsoda pillanat ez egy szerető szívnek!

ANGELICA
Micsoda örömmel teli ez a pillanat!

ANGELICA *és* MEDORO
A szerelem istene örködjék
ezen a szép hűségem!

37. Recitativo

ANGELICA
Induljunk, az ég most
kedvezően tekint le ránk.

MEDORO
Szökjünk el!

ANGELICA
Andiamcene a goder d'un dolce amore.

MEDORO
Son teco, vita mia. (Mi trema il core.)
(*Nel partire sono arrestati da Orlando*)

SCENA IX
ORLANDO, *indi* ALCINA, *e detti*

(Recitativo)
ANGELICA
Ah, ferma, per pietade, il colpo arresta!

ORLANDO
(*a Medoro*)
Dal seno imbelle voglio sveltarti il core!

ANGELICA
E non senti pietà del nostro amore?

ORLANDO
Dentro il mio petto non s'annida pietà,
ma sol vi regna odio, sdegno, furore.
Mori, fellon!

ALCINA
Che tenti, forsennato?
(*Angelica e Medoro partono*)

ORLANDO
Chi sei tu? Qual'ardir, qual tracotanza!

ALCINA
Conoscermi dovresti ora abbastanza.

ORLANDO
Lasciami, scellerata!

ALCINA
Fermati, indegno core!

ORLANDO
(*A' detti di costei perdo il valore.*)

ALCINA
Ti lascio, ma sovvenegati
di non seguir gl'amanti.
Pensa, o ritorno qui fra pochi istanti!
(*parte*)

ANGELICA
Menjünk és élvezzük édes szerelmünket.

MEDORO
Veled vagyok, életem. (Remeg a szívem.)
(*Alighogy elindulnak, Orlando tartóztatja fel őket.*)

IX. JELENET
ORLANDO, *majd* ALCINA *és előbbieik*

(Recitativo)
ANGELICA
Ah, megállj, könyörgök, vond vissza kardod!

ORLANDO
(*Medoróhoz*)
Gyáva kebledből ki akarom tépni a szívedet!

ANGELICA
Hát nem szánod meg a szerelmünket?

ORLANDO
Az én szívemben nem lakik szánalom,
csak gyűlölet, harag és düh uralkodik.
Halj meg, gyalázatos!

ALCINA
Mire vetemedsz, ostoba?
(*Angelica és Medoro távoznak*)

ORLANDO
Ki vagy te? Micsoda vakmerőség, milyen
fennhéjázás!

ALCINA
Már elég jól ismerhetnél engem.

ORLANDO
Hagyj engem, átkozott!

ALCINA
Megállj, te becstelen szívű!

ORLANDO
(*Szavaira elhagy a bátorságom.*)

ALCINA
Békén hagylak, de ne feledd,
hogy nem követheted a szerelmeseket.
Jól gondold meg, vagy pár perc és visszajövök!
(*távozik*)

SCENA X
ORLANDO *solo*

(Recitativo secco ed accompagnato)

ORLANDO

E ad Orlando vietato
sarà da vil donzella
di seguire il rival? Forse che quella...
non curo di saper, non so chi sia.
Parlar non sento al cor che l'ira mia.

(comparisce un mostro)

Oimè, qual tetro oggetto!
Qual mostro dell'Averno
mi si presenta innante?
Altrove adesso io volgerò le piante.

(come sopra)

Onnipotenti dèi!
Idra feroce mi vieta il proseguir.
Qua un fier dragone
erutta fiamme ardenti.
Ove sono? Vaneggio? Oppur son desto?
Non vidi mai spettacolo più funesto.

38. Aria

ORLANDO

Cosa vedo! Cosa sento?
Ah, le furie co'i serpenti,
con le faci, co'i tormenti
mi si vogliono avventar.

Il cervello in confusione
par la ruota d'Issione,
e nel core un avvoltore
non si può mai satollar.

(parte)

SCENA XI
Camera nel Castello
PASQUALE, *indi* EURILLA

39. Recitativo

PASQUALE

Madama, al vostro bello
di quel grugno ossia faccia di diamante,
m'inchino, anzi m'ossequio
con un inchino assai sprofondatissimo,
e vi dico di cor: servo umilissimo.
Ti piace il complimento?

EURILLA

Parli molto elegante,

X. JELENET
ORLANDO *magában*

(Recitativo secco ed accompagnato)

ORLANDO

Hát Orlandónak megtiltja
egy hitvány leányzó,
hogy kövesse a vetélytársát? Lehet, hogy ő...
de nem érdekel, én nem tudom, ki ő.
Nem hallok más hangot a szívemben, mint a
haragét.

(feltűnik egy szörny)

Ó, jaj, milyen vészjósló lény!

Milyen alvilági szörnyeteg

került elém?

Másfele kell indulnom.

(mint fent)

Mindenható istenek!

Egy dühös hidra állja az utamat.

Amott egy vad sárkány

okád égő lángokat.

Hol vagyok? Álmodom? Vagy ébren vagyok?

Soha nem láttam még ennél gyászosabb képet.

38. Aria

ORLANDO

Mit látok? Mit hallok?
Ah, a fúriák a kígyóikkal,
a fáklyákkal, a kínzásaikkal
rám akarnak rohanni.

Háborodott agyam
mint egy kerék, csak forog,
és a szívemet tépő keselyű
soha nem tud betelni.

(távozik)

XI. JELENET
Szoba a kastélyban
PASQUALE, *majd* EURILLA

39. Recitativo

PASQUALE

Hölgyem, az ön szép
pofája, vagyis gyémánt orcája előtt
meghajlok, sőt, tiszteletemet teszem
egy igen mélységes meghajlással,
és szívből mondom: legalázatosabb szolgája.
Tetszik neked a bókom?

EURILLA

Nagyon választékosan beszélsz,

si vede ch'hai studiato.

PASQUALE

E come!

Ed a Parigi - oh, caro, oh, bel paese! -
me n'andavo sovente ogni mattino
cento belle a incantar col mio violino.

40. Aria

PASQUALE

Ecco spiano! Ecco il mio trillo,
non la cedo a nessun grillo,
al fagotto e all'oboè.
Come arpeggio! Che staccate!
Senta queste sincopate,
il furioso, l'andantino,
e ancor questo gruppettino,
contrattempi, l'obbligato!
Ah, che un musico castrato
come me non canta affè!
Che ne dice, che le pare?
Torno l'arco a impegolare
ed il resto suonerò.
Che biscrome! Che terzine!
Oh, che belle volatine!
Oh, che acuto! Oh, che basso!
Che passaggio, che fracasso!
Che ne dice, che le pare?
Questo è il modo di suonare!
La saluto, e me ne vo.
(parte)

SCENA XIIa

RODOMONTE, ALCINA e detta

41. Recitativo

RODOMONTE

Angelica dov'è?
Dove n'è andata?
Invano fu da me sinor cercata.

ALCINA

In salvo son gl'amanti.
Io li difesi.

RODOMONTE

Ove son?

ALCINA

Lo saprai.
Tutti voglio presenti
al spettacolo funesto.

látszik, hogy tanult ember vagy.

PASQUALE

Méghogy!

És Párizsban - ó, drága szép ország! -
gyakran mentem reggelenként
száz szépséget is elbűvölni a hegedűmmel.

40. Aria

PASQUALE

Íme a tartott hang! Íme a trillám,
mely nem marad el a tücsökétől sem,
sem a fagottétól vagy az oboáétól.
Hogy arpeggiózom! Micsoda staccatók!
Hallgassa csak ezeket a szinkópákat,
a furiosót, az andantinót,
és ezt a díszítést is,
a kontrázást, az obligátot!
Ah, egyetlen kasztrált zenész
sem tud úgy énekelni, ahogy én!
Mit szól hozzá, mi a véleménye?
A vonót most bekátrányozom kicsit,
aztán eljátszom a többit.
Micsoda harminckettedek! Micsoda triolák!
Ó, de gyönyörű futamok!
Micsoda magasság! Micsoda mélység!
Milyen passzázs, milyen láрма!
Mit szól hozzá, mi a véleménye?
Így kell játszani!
Hódolatom, és megyek is.
(távozik)

XII.a. JELENET

RODOMONTE, ALCINA és előbbi

41. Recitativo

RODOMONTE

Angelica hol van?
Hová ment?
Eddig hiába kerestem.

ALCINA

Biztos helyen vannak a szerelmesek.
Én védtem meg őket.

RODOMONTE

Hol vannak?

ALCINA

Majd megtudod.
Azt akarom, hogy mindenki részese legyen
a komor jelenetnek.

V'aspetto entrambi nella grotta mia.
Nella vicina rupe si trova la caverna.

RODOMONTE

Verrò. Rodomonte lo giura.
È viltà ch'un eroe abbia paura.

ALCINA

Spero d'Orlando, benché difficil sia,
ammorzar la passion che lo molesta,
ch'esser potrebbe un dì a lui funesta.
(parte)

SCENA XIII
Grotta d'incanti

ORLANDO, PASQUALE, *indi* ALCINA

42. Finale dell'atto 2do

ORLANDO

Nel solitario speco
ove ha ricetto Alcina,
porto lo sdegno meco,
la rabbia ed il furor.

PASQUALE

Caro padron mio bello,
pietà d'un pover uomo!
Io sono un galantuomo
ripieno di timor.

ORLANDO

Taci, vigliacco e segui
per or li passi miei!

PASQUALE

Quando finisce, oh, dèi,
la vostra crudeltà?

ORLANDO

T'avanza e di' alla fata
ch'a lei bramo parlar.

PASQUALE

Signor, quest'ambasciata
io non la posso far.

ORLANDO

Non replicar, indegno,
o in polvere ti fo!

PASQUALE

Signor...

Mindkettőtöket várlak a barlangomba.
A közeli sziklába van vájva a barlang ürege.

RODOMONTE

Én ott leszek. Rodomonte meg is esküszik rá.
Gyávaság lenne egy hőstől, ha félne.

ALCINA

Tudom, hogy nehéz lesz, de azt remélem, hogy
az Orlandót kínzó szenvedélyt kiolthatom,
mert ez még végzetes lehet számára egyszer.
(távozik)

XIII. JELENET
Varázsharang

ORLANDO, PASQUALE, *majd* ALCINA

42. A 2. felvonás fináléja

ORLANDO

A magányos barlangba,
mely Alcina lakóhelye,
magammal viszem haragomat,
felháborodásomat és dühömet.

PASQUALE

Drága szép gazdám,
könyörüljön meg egy szegény fickón!
Én egy jószándékú ember vagyok,
aki tele van félelemmel.

ORLANDO

Hallgass el, te gyáva,
és gyere utánam!

PASQUALE

Ó, istenek, hát mikor lesz már vége
a maga kegyetlenségének?

ORLANDO

Menj előre és mondd meg a varázslónőnek,
hogy beszélni akarok vele.

PASQUALE

Uram, ezt a követséget
én nem teljesíthetem.

ORLANDO

Ne felelj, alávaló,
vagy ízzé-porrá zúzlak!

PASQUALE

Uram...

ORLANDO

Or con un legno
l'ossa ti fiaccherò.
Vinto ch'avrò costei,
trionferò in amore,
ambi gl'amanti rei
dovran cadermi al piè.

PASQUALE

Signor padron...

ORLANDO

Che rechi?

PASQUALE

La fata non la trovo.

ORLANDO

Ritorna là di nuovo!
Fermati!

PASQUALE

Sono qua.

ORLANDO

Alcina, vieni avanti!
Orlando a te l'impone!

PASQUALE

Ah, no, signor padrone!

ORLANDO

Ne vuoi tacer?

PASQUALE

Oimè!

ALCINA

Eccomi, cosa vuoi?

ORLANDO

D'Averno furia ultrice!

PASQUALE

Il mio padron lo dice!

ORLANDO

Megera cruda, Aletto!

PASQUALE

Il mio padron l'ha detto!

ORLANDO

Most egy fadarabbal
mindjárt széttöröm a csontod.
Alighogy legyőzöm Alcínát,
a szerelemben is diadalmaskodom,
s mindkét aljas szerelmes
a lábaim elé fog borulni.

PASQUALE

Gazdám, uram...

ORLANDO

Nos, mi újság?

PASQUALE

Nem találom a varázslónőt.

ORLANDO

Menj vissza még egyszer!
Megállj!

PASQUALE

Itt vagyok.

ORLANDO

Alcina, gyere elő!
Orlando parancsolja ezt!

PASQUALE

Jaj, ne, gazdám!

ORLANDO

Elhallgatnál?

PASQUALE

Jaj nekem!

ALCINA

Itt vagyok, mit akarsz?

ORLANDO

Bosszúálló alvilági fúria!

PASQUALE

Ezt a gazdám mondja!

ORLANDO

Kegyetlen Megaira, Aléktó!

PASQUALE

Ezt is a gazdám mondta!

ORLANDO
Odiosa all'uman genere!

PASQUALE
Per me siete una Venere!

ORLANDO
Se il perfido Medoro
ognor con tue malie
difendere vorrai...

ALCINA
Basta così, ho tollerato assai!

ORLANDO
...a te d'appresso io voglio...

ALCINA
Fermati, arresta il passo,
o divenire io ti farò di sasso.

ORLANDO
Del tuo furor mi rido.
Nell'infernal magione
assalirei Plutone,
e qual nuovo Teseo,
Ercole invito,
porterei stragi e morte
fin dentro là, alle tartaree porte.

ALCINA
Non t'appressar!

ORLANDO
T'accheta, il mio furore
ora devi provar!

ALCINA
Vieni, s'hai core.

ORLANDO
Cerbero!... Furie!... Inferno!...

ALCINA
Così vendica Alcina il proprio scherno!
(Orlando viene trasformato in pietra da Alcina)

PASQUALE
Ah, povero Pasquale!
Adesso mi vien male,
mi sento traballar.

ORLANDO
Gyűlöletes vagy az emberi nem szemében!

PASQUALE
Számomra kiskegyed egy Vénusz!

ORLANDO
Ha az álnok Medorót
továbbra is varázserőddel
akarod védelmezni...

ALCINA
Elég ebből, eleget tűrtem!

ORLANDO
...én nem állok jól magamért...

ALCINA
Egy lépést se tovább,
vagy kővé változtatlak.

ORLANDO
Dühödön csak kacagok.
Az alvilági palotában
Plutónt is megtámadnám,
és mint új Thészeusz,
győzhetetlen Héraklész,
öldöklést és halált
vinnék be az alvilági kapun át.

ALCINA
Ne közelíts!

ORLANDO
Csillapodj, most
az én dühömet kell megtapasztalnod!

ALCINA
Gyere csak, ha van merszed.

ORLANDO
Kerberosz!... Fúriák!... Pokol!...

ALCINA
Így áll bosszút Alcina a rajta esett szégyenen!
(Orlandót Alcina kővé változtatja.)

PASQUALE
Ah, szegény Pasquale!
Egészen rosszul lettem,
csak támolygok.

SCENA XIV
ANGELICA, MEDORO, EURILLA,
RODOMONTE *e detti*

(Finale)

ANGELICA

Per quest'orridi sentieri
timorosa inoltro il passo,
ove il sol co'suoi destrieri
mai non giunse a penetrar.

MEDORO

Ah, mio ben, che luogo è questo!
Che silenzio, che terrore!
Mi vacilla in seno il core,
e lo sento palpitar!

EURILLA

Tremo tutta, poverina.
Chi sa dove quest' Alcina
rimpiattata si sarà.

RODOMONTE

Spettri, larve, ombre vaganti,
che d'intorno a me girate,
Rodomonte rispettate,
o pentirvene farà!

ANGELICA

Che vedo!

EURILLA

Pasquale!

PASQUALE

Eurilla!

RODOMONTE

Medoro!

PASQUALE

Oimè che mi moro!

ANGELICA, EURILLA, PASQUALE *e*
RODOMONTE

Che cosa sarà?

RODOMONTE

Parla, perché qui sei?

XIV. JELENET
ANGELICA, MEDORO, EURILLA,
RODOMONTE *és fentiek*

(Finálé)

ANGELICA

Ezeken a borzasztó ösvényeken
félénken lépdelek,
a nap sem tud behatolni ide
égi paripáival.

MEDORO

Ah, kedvesem, milyen hely ez!
Micsoda csend, milyen rettegés!
A szívem csak úgy ugrál a keblemben,
érzem, ahogy dobog!

EURILLA

Én szegény, egész testemben remegek.
Ki tudja, hogy ez az Alcina
hol lapul meg.

RODOMONTE

Kísértetek, szellemek, bolygó árnyak,
melyek körülöttem suhantok el,
adjátok meg a tiszteletet Rodomonténak,
vagy nagyon megbánjátok!

ANGELICA

Mit látok!

EURILLA

Pasquale!

PASQUALE

Eurilla!

RODOMONTE

Medoro!

PASQUALE

Jaj nekem, mindjárt meghalok!

ANGELICA, EURILLA, PASQUALE *és*
RODOMONTE

Mi történhetett?

RODOMONTE

Beszélj, miért vagy itt?

PASQUALE

Dirò... signori miei
perché... la cosa è chiara...
Io venni... no... qui sono...
La prego di perdono,
se torno a principiar.

RODOMONTE

Perdo la sofferenza.

PASQUALE

Un poco di pazienza,
l'affar è d'importanza.
Io son... no... non son quello...
cioè... ma sul più bello
non posso seguitar.

RODOMONTE

Perché, poltrone, il passo
movesti sino qua?

PASQUALE

Il mio padron di sasso
per me ve lo dirà.

ANGELICA, EURILLA, MEDORO,
PASQUALE *e* RODOMONTE

Che caso spietato,
che fiero accidente!
Qual nume possente
tal cosa operò?

ALCINA

Olà, non tremate,
timor non abbiate,
Orlando in un sasso
da me si cangiò.

PASQUALE

È vero, verissimo!
Son servo umilissimo!
(Pian piano pianissimo
di qua me n'andrò.)

ALCINA

Rimanti!

RODOMONTE

Qui resta!

PASQUALE

Oimè che timore!

PASQUALE

Elmondom... uraim
mert... a dolog világos...
Én jöttem... nem... itt vagyok...
Kérem, bocsássa meg,
ha újra kezdem.

RODOMONTE

Kezdem megunni.

PASQUALE

Egy kis türelmet kérek,
a dolog igen fontos.
Én... nem... nem az vagyok...
vagyis... de a leglényegesebb részt
nem bírom elmondani.

RODOMONTE

Te naplopó, mi
szél hozott ide?

PASQUALE

Az én kővé vált gazdám
helyettem is elmondja majd.

ANGELICA, EURILLA, MEDORO,
PASQUALE *és* RODOMONTE

Micsoda rémes eset,
kész istencsapása!
Melyik hatalmas istenség
mérte rá ezt a szörnyűséget?

ALCINA

Ugyan, ne remegjeteK,
ne féljeteK,
Orlandót én változtattam
kővé.

PASQUALE

Bizony igaz, nagyon is igaz!
Alázatos szolgája!
(Szép lassacskán
meglépek innen.)

ALCINA

Maradj itt!

RODOMONTE

Itt maradsz!

PASQUALE

Jaj nekem, mennyire félek!

ANGELICA, EURILLA e MEDORO

Mi palpita il cuore,
mi sento gelar.

ALCINA

Se brami di nuovo
in vita l'indegno,
con solo mio segno
da me si può far.

PASQUALE

Ho gusto, di pietra
rimanga il padrone,
perché col bastone
mai più mi darà.

ALCINA

Risolvi, che pensi?

ANGELICA

Vendetta non voglio.

EURILLA, ALCINA e PASQUALE

Oh, questo è un imbroglio
da farci tremar.

ANGELICA

Vendetta non voglio,
fa ciò che ti par.

RODOMONTE

Del perfido voglio
l'ardire ammorzar.

ALCINA

Fian paghi i desiri!
Orlando si miri
di nuovo animar!
*(Orlando viene trasmutato nel suo essere
primiero.)*

TUTTI

Che vedo! Oh, portentoso!
Un tal cambiamento
stordire mi fa!

ORLANDO

Dove son? Qual densa nube
tutta offusca i pensier miei?
Che vi feci, ingiusti dèi,
perchè tanta crudeltà?

ANGELICA, EURILLA e MEDORO

Úgy ver a szívem,
úgy érzem, megfagyok.

ALCINA

Ha azt szeretnéd, hogy
ez a méltatlan újból életre keljen,
egyetlen intésemmel
megtehetem.

PASQUALE

Nekem nagyon is megfelel,
hogy csak maradjon kőből a gazdám,
mert így a botjával
többet nem verhet meg.

ALCINA

Dönts, mit szeretnél?

ANGELICA

Nem akarok bosszút állni.

EURILLA, ALCINA és PASQUALE

Oh, ez egy olyan dilemma,
amitől remegni kezdek.

ANGELICA

Nem akarok bosszút állni,
tedd, amit jónak látsz.

RODOMONTE

Ennek az átkozottnak
le akarom törni a vakmerőségét.

ALCINA

Tegyünk hát mindenki kedvére!
Lássátok Orlandót
újból életre kelni!
(Orlando visszaváltozik előző formájára)

MINDENKI

Mit látok! Hát ez csoda!
Ez a változás
egészen megdöbbszent!

ORLANDO

Hol vagyok? Milyen sűrű köd
homályosítja el gondolataimat?
Mit vétettem nektek, igazságtalan istenek,
miért ez a nagy kegyetlenség?

RODOMONTE
Or che tornasti in vita,
guardami in volto e trema!

ANGELICA
Par che minacci e frema
col pristino furor.

ORLANDO
Sì, ti ravviso, indegno!
Tutti tremar dovete!
Perfidi, non godrete
d'un vilipeso amor!

ALCINA
Rammenta tu chi sei,
modera i detti tuoi,
se adesso tu non vuoi
macigno diventar.
(parte)

ORLANDO
D'un fulmine scagliato
dall'ira di Giove,
d'un flutto agitato
da fiera procella,
d'un vento, d'un lampo,
d'un turbin, d'un tuono,
peggiore già sono,
mi vuol vendicar!
(Orlando segue Alcina nell'interno, e
improvvisamente rovina parte del suddetto, e lo
rinserra.)

ANGELICA, EURILLA, MEDORO,
PASQUALE e RODOMONTE
A poco a poco entro il mio core
torna la calma, fugge il timore,
comincia l'alma a respirar.

Si cangia in un baleno
dubbio, timor, sospetto,
e sento nel mio seno
la gioia a ritornar.

ALCINA
A poco a poco nel vostro core
torni la calma, fugga il timore,
cominci l'alma a respirar.

Si cangi in un baleno
dubbio, timor, sospetto,

RODOMONTE
Most, hogy életre keltél,
nézz a szemembe és remegj!

ANGELICA
Úgy látom, hogy fenyegetőzik
és dühöng, mint korábban.

ORLANDO
Igen, látlak, gazember!
Mindannyian remegjétek!
Hitszegők, nem fogjátok
élvezni gyalázatos szerelmeteket!

ALCINA
Emlékezz vissza, ki vagy,
mérésékeld szavaidat,
ha nem akarsz még egyszer
kősziklává változni.
(távozik)

ORLANDO
Jupiter haragja által
kilövellt villámainál,
a vad vihar által
felkavart hullámoknál,
a szélnél, a villámcsapásnál,
az örvénynél, a mennydörgésnél
is rosszabb vagyok immár,
bosszút akarok állni magamért!
(Orlando követi Alcinát a barlangba, melynek egy
része hirtelen beomlik és magába zárja őt.)

ANGELICA, EURILLA, MEDORO,
PASQUALE és RODOMONTE
Lassanként visszatér szívembe
a nyugalom, elmúlik a félelem,
a lelkem újból fellélegzik.

Egy szempillantás alatt elmúlik
a kétség, a félelem, a gyanú,
és érzem, amint a szívembe
visszaköltözik az öröm.

ALCINA
Lassanként térjen vissza szívetekbe
a nyugalom, múljon el a félelem,
a lelketek újból lélegezzon fel!

Egy szempillantás alatt múljon el
a kétség, a félelem, a gyanú,

e a ognun si vegga in seno
la gioia a ritornar!

ANGELICA, EURILLA, MEDORO,
PASQUALE e RODOMONTE
I nostri plausi lieti
a noi ripete l'Eco,
e fa codesto speco
d'evviva risuonar!

ALCINA
I vostri plausi lieti
a noi ripete l'Eco,
e fa codesto speco
d'evviva risuonar!

FINE DELL' ATTO SECONDO

ATTO TERZO

SCENA I

*Veduta del fiume Lete con i campi elisi in
lontananza*

ORLANDO *che dorme sopra un sasso,*
CARONTE *nella sua barca, indi* ALCINA

43. Aria

CARONTE
Ombre insepolti,
di qua partite,
il passo a Dite
dar non si può.

44. Recitativo

ALCINA
Nella mente d'Orlando ha la magia
placata e non sanata la pazzia.

L'affetto inveterato entro il suo core
potria ridurlo al pristino furore.

Però con l'oblivione
ti comando, Caronte,
d'aspergergli la fronte,
ed in virtù di quel torbido flutto
si dimentichi Angelica del tutto.

CARONTE
I cenni tuoi a me legge saranno.

és mindenki érezze, amint a szívébe
visszaköltözik az öröm!

ANGELICA, EURILLA, MEDORO,
PASQUALE és RODOMONTE
Boldog tapsunkat
megismétli nekünk Ekhó,
és ez a barlang
az éljenzéstől visszhangzik!

ALCINA
Boldog tapsotokat
megismétli nekünk Ekhó,
és ez a barlang
az éljenzéstől visszhangzik!

A MÁSODIK FELVONÁS VÉGE

HARMADIK FELVONÁS

I. JELENET

*Látkép a Léthé folyóval és a távolban az elíziumi
mezőkkel*

ORLANDO, *aki egy kövön alszik,*
KHARÓN *a bárkájában, majd* ALCINA

43. Ária

KHARÓN
Temetetlen árnyak,
távozzatok innen,
az Alvilágba
nem léphettek be.

44. Recitativo

ALCINA
Orlando elméjében a varázslat csak
csillapította, de nem gyógyította meg
őrültségét.
A szívében lévő meggyökeresedett érzelem
képes lehet őt visszakergetni korábbi
őrjöngésébe.
Ezért azt parancsolom neked, Kharón,
hogy a feledés vizével
locsold meg homlokát,
és a zavaros hullámok erejével így
tökéletesen feledje el Angelicát.

KHARÓN
Parancsaid számomra törvények lesznek.

ALCINA

Il fin compir mi resta.

(*parte*)

45. Recitativo accompagnato

ORLANDO

Sogno? Veglio? Cos'è? Qual luogo è questo?

Angelica, Medoro, Rodomonte

eran pure con me nell'antro cupo.

Dagli occhi miei qual baleno spari.

Credei sepolto restar tra le rovine,

e sol qui mi ritrovo...

(*s'alza*)

Come qui la mia spada,

l'elmo, lo scudo appeso a un arboscello?

Si confonde, si perde il mio cervello...

Chi è quel folto barbone?

Ai fuggitivi vanni

sembra il signor degl'anni.

All'incurvato remo

io ravviso il nocchier del guado estremo...

Ah, ch'io mi sento a un tratto

trasferir nella reggia di Morfeo.

Un profondo sopor di già m'appiglia

le stanche luci e l'aggravate ciglia.

46. Aria

ORLANDO

Miei pensieri, dove siete?

Quest'è il regno del silenzio:

muto è il vento e l'aure chete,

tutto invita a riposar.

47. Recitativo accompagnato

CARONTE

L'irremeabil onda

infonda nel tuo core

il senno che perdesti!

ORLANDO

Ah, fier dolore!

SCENA IV

Bosco

ANGELICA *inseguita da selvaggi, poi*

MEDORO, RODOMONTE,

indi ORLANDO con PASQUALE

(Recitativo)

MEDORO

(*si battono*)

Oimè, già il sangue in più parti sortisce!

ALCINA

A többi az én dolgom.

(*távozik*)

45. Recitativo accompagnato

ORLANDO

Álmodom? Ébren vagyok? Mi ez? Hol vagyok?

Angelica, Medoro, Rodomonte is

velem voltak a sötét barlangban.

Minden eltűnt a szemem elől egy pillanat alatt.

Azt hittem, a romok alatt maradok betemetve,

de aztán itt találom magam, egyedül...

(*feláll*)

Hogyhogy itt van a kardom,

a sisakom, a pajzsom egy faágra akasztva?

Az agyam összezavarodott, el vagyok veszve...

Ki ez a sűrűszakállas-ember?

Szél-zilálta hajából ítélve

akár az idő ura is lehetne.

Görbe evezőjéről

felismerem a végső átkelés révészét...

Ah, hirtelen megérzem,

hogy átkerültem Morpheusz birodalmába.

Máris bódító álmoság lepi el

fáradt szemeimet és elnehezült pilláimat.

46. Ária

ORLANDO

Gondolataim, hová lettetek?

Ez a csend birodalma:

elült a szél, csak nyugodt szellő lengedez,

minden a pihenésre csábít.

47. Recitativo accompagnato

KHARÓN

A végső út vize

öntse vissza szívedbe

az észet, melyet elvesztettél!

ORLANDO

Ó, vad fájdalom!

IV. JELENET

Erdő

ANGELICA, *akit vademberek üldöznek, majd*

MEDORO, RODOMONTE,

majd ORLANDO és PASQUALE

(Recitativo)

MEDORO

(*összecsapnak*)

Jaj nekem, már több sebből is vérzek!

ANGELICA
Spietati... oimè! Non posso...eccolo ucciso.
(parte)

ORLANDO
Alla mia spada si deve la vittoria.

RODOMONTE
A me pure si deve una tal gloria.

ORLANDO, RODOMONTE
All'armi!
(Siegue zuffa, e si disviano combattendo)

49. Combattimento

SCENA V
Cortile
ANGELICA sola

50. Recitativo accompagnato

ANGELICA
Implacabili numi! Alfin contenti
una volta sarete? Ecco compita
la scena rea di mia dolente vita.
Ch'orror! Per colpa mia
dunque, idol mio, morrai?
Angelica crudele, e tu vivrai?
Ah no, ti seguirò! Fermati, aspetta,
ombra cara e diletta!
Uomini, numi! Un ferro,
un fulmine, un veleno
vi chiedo, per pietà! Dov'è il mio bene?
Barbari! Ah, l'involare agl'occhi miei!
Tutto per me fini, tutto perdei.

Rendetemi Medoro!
E a chi ragiono?
Chi mi chiama? Io deliro... E dove io sono?

51. Aria

ANGELICA
Dell'estreme sue voci dolenti
odo il suon che d'intorno mi freme.
Il mio bene già palpita esangue,
già si tinge quel suolo di sangue.

Ah, fermate!
Fra tanti tormenti chi m'uccide?
La morte dov'è?
Empia sorte, perverso destino!
Crudo Amore, spietato tiranno!

ANGELICA
Kegyetlenek!... ó, jaj! Nem tudok...megölték...
(távozik)

ORLANDO
Az én kardomé az érdem.

RODOMONTE
Nekem is kell egy ilyen dicsőség.

ORLANDO, RODOMONTE
Fegyverbe!
(Összecsapnak és párbajozva távolodnak)

49. Párviadal

V. JELENET
Udvar
ANGELICA egyedül

50. Recitativo accompagnato

ANGELICA
Könyörtelen istenek! Végre egyszer
már elégedettek lesztek? Ím lezárult
az én fájdalmas életem drámája.
Micsoda rémség! Tehát miattam
fogsz meghalni, szerelmem?
És te, kegyetlen Angelica, te élni fogsz?
Ó, nem, én követlek téged! Állj meg, várj meg,
drága és szeretett árny!
Emberek, istenek! Egy kardot,
egy villámot, egy mérget
kérek tőletek, könyörgök! Hol a kedvesem?
Barbárok! Elraboltátok a szemem elől!
Számomra mindennek vége, mindent
elveszítettem.
Adjátok vissza Medorót!
De hát kihez beszélek?
Ki hív engem? Félrebeszélek ... És hol vagyok?

51. Aria

ANGELICA
Fájdalmas utolsó szavai
hangját hallom, mely körülöttem remeg.
A szerelmem már kivérezve zihál,
már vérével áztatja a földet.

Ah, álljatok meg!
Ennyi kínszenvedés közepette ki öl meg?
Hol késik a halál?
Galád sors, gyalázatos végzet!
Kegyetlen Amor, kíméletlen zsarnok!

Tanta smania, tal duol, l'affanno
questo core non può sopportar!

SCENA VI

ALCINA, RODOMONTE, ORLANDO, *e detta*

52. Recitativo

ALCINA

Non tormentarti più!

ANGELICA

Ah, non sai che Medoro ...

ALCINA

Tutto so, e a tutto ho riparato.
Il tuo Medoro fu già risanato.

ANGELICA

Tu m'inganni.

ALCINA

Tra poco qui il vedrai.

ANGELICA

Ma dov'è? Perchè tarda?

RODOMONTE

Gli altri già furon
da Orlando debellati,
con lui poc'anzi in amistà tornai.

ALCINA

Cessi il vostro stupore.
Orlando era sì acceso nell'amore,
che per renderlo sano io fui costretta

di condurlo a bagnar nel fiume Lete.

SCENA VII

MEDORO, EURILLA, PASQUALE, *e detti*

(Recitativo)

MEDORO

Adorato mio ben!

ANGELICA

Caro Medoro,
quanto per te penai!
Prendi la destra in segno del mio amore.

MEDORO

Vagheggiarti potrò senza timore.

Ennyi őrjöngést, ilyen fájdalmat, aggodalmat
a szívem már nem bír elviselni!

VI. JELENET

ALCINA, RODOMONTE, ORLANDO *és előbbi*

52. Recitativo

ALCINA

Ne kínozd magad!

ANGELICA

Ah, hát nem tudod, hogy Medoro...

ALCINA

Mindent tudok, és mindent elintéztem.
Medoródat meggyógyítottam.

ANGELICA

Becsapsz engem.

ALCINA

Nemsokára meglátod itt.

ANGELICA

De hát hol van? Miért késlekedik?

RODOMONTE

A többiek Orlando
fegyverezte le,
vele nemrég kibékültem.

ALCINA

Hagyd abba a csodálkozást.
Orlando olyan mélyen elmerült szerelmében,
hogy azért, hogy kigyógyítsam belőle,
kénytelen voltam
a Léthéhez vezetni, hogy fürödjön meg benne.

VII. JELENET

MEDORO, EURILLA, PASQUALE, *és előbbieik*

(Recitativo)

MEDORO

Imádott szerelmem!

ANGELICA

Drága Medoro,
mennyit kínlódtam miattad!
Fogd meg a kezemet szerelmem jeléül.

MEDORO

Már félelem nélkül gyönyörködhetek benned.

ORLANDO

Voi m'amaste? Non so, ma se v'ho amata,
ogni torto, ogni ingiuria ho già obliata.

53. Coro

ORLANDO

Son confuso e stupefatto,
donne belle, ve 'l protesto
nel veder che l'uom sia matto
per la vostra crudeltà.

TUTTI

Se volete esser felici,
riamate ognor chi v'ama,
con candor, senz'artifici,
e contento il cor sarà!

EURILLA

E pur sembra in conclusione
che in amore gl'augelletti
di noi abbian più ragione
e maggiore umanità.

TUTTI

Se volete esser felici,
riamate ognor chi v'ama,
con candor, senz'artifici,
e contento il cor sarà!

RODOMONTE

Niuna tigre né pantera
non ho visto in Barbaria,
che in amor fosse severa
né sentisse almen pietà.

TUTTI

Se volete esser felici,
riamate ognor chi v'ama,
con candor, senz'artifici,
e contento il cor sarà!

ALCINA

Dunque ognun contento sia
di goder tranquillo in pace,
e in virtù della magia
ciascun lieto se 'n vivrà.

TUTTI

Se volete esser felici,
riamate ognor chi v'ama,

ORLANDO

Ön szeretett engem? Nem tudom, de ha én
szerettem, minden sértést, minden
igazságtalanságot már elfeledtem.

53. Kórus

ORLANDO

Zavart vagyok és megdöbbsz,
szép hölgyek, és ezt kinyilvánítom
most, hogy látom, a férfi elveszítheti az eszét
a ti kegyetlenségeitek miatt.

MINDENKI

Ha boldogok akartok lenni,
mindig szeressétek viszont, ki titeket szeret,
őszintén, mesterkedés nélkül,
és boldog lesz a szívetek!

EURILLA

Végső soron úgy tetszik, hogy
a szerelemben a madaraknak
több eszük van nálunk,
és nagyobb emberségük.

MINDENKI

Ha boldogok akartok lenni,
mindig szeressétek viszont, ki titeket szeret,
őszintén, mesterkedés nélkül,
és boldog lesz a szívetek!

RODOMONTE

Nem láttam soha tigrist
vagy párducot Barbáriában,
amelyik ilyen szigorú lenne a szerelemben
és ne érezne legalább szánalmat.

MINDENKI

Ha boldogok akartok lenni,
mindig szeressétek viszont, ki titeket szeret,
őszintén, mesterkedés nélkül,
és boldog lesz a szívetek!

ALCINA

Tehát mindenki legyen elégedett,
hogy nyugodtan és békében élhet,
és a varázslat erejével
mindenki vidáman fog élni.

MINDENKI

Ha boldogok akartok lenni,
mindig szeressétek viszont, ki titeket szeret,

con candor, senz'artifici,
e contento il cor sarà!

MEDORO

Se in amor serbai costanza,
fu l'amor di ciò cagione.
Il mio amor vince ed avanza
fin la stessa fedeltà.

TUTTI

Se volete esser felici,
riamate ognor chi v'ama,
con candor, senz'artifici,
e contento il cor sarà!

ANGELICA

La colomba insegna i baci,
e la fida tortorella
negli affetti suoi tenaci
mostra a noi la fedeltà.

TUTTI

Se volete esser felici,
riamate ognor chi v'ama,
con candor, senz'artifici,
e contento il cor sarà!

őszintén, mesterkedés nélkül,
és boldog lesz a szívetek!

MEDORO

Ha a szerelemben állhatatos voltam,
ennek oka maga a szerelem volt.
Az én szerelmem legyőzi és túlhaladja
még magát a hűséget is.

MINDENKI

Ha boldogok akartok lenni,
mindig szeressétek viszont, ki titeket szeret,
őszintén, mesterkedés nélkül,
és boldog lesz a szívetek!

ANGELICA

A galamb csókra tanít minket,
és a hűséges gerle
ragaszkodó érzéseivel
megmutatja nekünk, mi a hűség.

MINDENKI

Ha boldogok akartok lenni,
mindig szeressétek viszont, ki titeket szeret,
őszintén, mesterkedés nélkül,
és boldog lesz a szívetek!

FINE DEL DRAMMA

Lax Éva szöveggondozása

VÉGE

© Lax Éva fordítása